

Szikrák között

Verseny előtti pillanatok. A tágas teremben fekete falakkal három oldalról körülvett kamrák, bennük asztalok. Mindegyik mellett két fiú serénykedik, a versenyző és segítőtársa. Mindent kezük ügyébe helyeznek, ami az ívhegesztéshez szükséges: előre leszabott és lesimított lemezeket, erősítendő csődarabokat, fogót, elektródákat, védőpajzsot és salakoló kalapácsot. Lázasan készülődnek, ám sürgős-forgásuk kedves cammogással szelidül a bokáig érő, súlyos védőköpenytől, a magasszárú, vastagtalpú bőrcsizmától. Vizsgálják a műszaki rajzot, tanakodnak, miként foghatnak hozzá a munkához. Pár perc múlva egymás után tölti el a kék fény a kamrát, mind több helyről hallani a villamos ív zümmögését hasonló hangját.

Mit kell tudni a szakmáról?

A verseny tisztasága érdekében mindenkinél egyforma munkadarabot kell elkészítenie, amelyeket öttárgú vizsgabizottság minősít. A zsüri elnöke Csúrka Károly, a budapesti 7-es sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet igazgatója sok hasonló versenyen vett már részt. A szakma kiváló tanulója versenyek mostani országos döntőjén nagy tapasztalattal lát munkához. Megértően nyilatkozik arról a 24 fiatalról, akik itt a DELEP tanműhelyében mutatják meg, mit tudnak mesterségükről.

— Verseny közben sok olyan hibát követnek el a gyerekek idegességükben, rutintalanságuk miatt, amely máskor, nyugodt körülmények között nyilván nem fordul elő. Mindezt természetesen figyelembe vesszük az értékelésnél. Am azt is fontos tudni, hogy a fiatalok tanulóidejük végén járnak, tehát hamarosan dolgozniuk kell. Összegezve körülbelül annyit várunk a tanulóktól, amennyi közepes képességű szakmunkásoktól követelhető.

— A mércét azért is állíthatjuk ilyen magasra, mert a feltételek kiválóak, ilyen jól megszervezett versenyen még sohasem vettem részt. Minden fiatal új szerszámokat, eszközöket és védőruhát kapott, a terméket pedig ügyesen rendezték be. A szervezők a biztonságot kedvezték, tüzoltókat hívtak a verseny idejére, s az egyik sarokban a DELEP üzemorvosa tart ügyeletet.

Főlkészülés

Nem sokkal később bebizonyosodott, milyen jól főlkészültek a rendezők a nehézségekre. Az egyik hegesztőtrafó ugyanis elromlott, így meg kellett állnia a versenyzőknek. De máris gurították a jó trafót, s néhány másodperc múlva folytatódott a munka.

Csongrád megyéből két fiatal vesz részt a versenyen, mégpedig a megyei döntő győztese, a vásárhelyi Csala Sándor, valamint a rendező, a szegedi, 600-as szakmunkásképző legjobbjai, Fodor László, Lacit a DELEP-nél Szűcs Pál szakpaktató, az intézetben pedig Kiss Dezső tanárt készítette föl a versenyre. Mindvégig jól ment a gyakorlat, most mégis kissé elégedetlenül néztek a hegesztési varratokra.

— Nem úgy sikerült, ahogyan szerettem volna, de a gázhegesztésnél még javíthatok.

Segítőtársa Kisplál Miklós harmadik szerkeztelakatos. Valamennyi partner más szakmabeli, hogy ne tudjon hasznos szakmai tanácsokat adni a versenyzőknek.

— Mi a dolga a segítőnek?

— A darabokat össze kell

állítanom, s gondoskodnom a tűzés utáni megtámasztásról. Van olyan varrat, amelynél vízszintesen kell vezetnie az elektródát. Lacinak, s olyan is, amelyiknél függőlegesen. Aztán, ha szükséges, fogom a kalapácsot és leverem a salakot.

Csala Sándor a HÖDGE-nél tanulja a szakmát, ahol Földházi Imre az oktatója. Az iskolában Ormos Ferenc oktató segítette a versenyre való felkészülést. Sokféle gyakorlatot kipróbáltak, s most kissé csalódott Csala Sándor, hogy nem tud mindent megmutatni abból, amit elsajátított.

— Készítettem mindenféle varratot, hegesztettem színesfémeket és sokáig gyakoroltam a lángvágást. Sajnos itt ilyen feladatokat nem kaptunk, pedig nagyon szerettem volna.

A vizsgabizottság elnökének az a véleménye, hogy olyan feladatokat kaptak a fiatalok, amelyek megoldása után világosan megmutatkozik, mit tudnak. Aki például hibátlanul elkészíti a varratokat, annak nem okoz gondot a vágás sem. De takarékoskodni kellett az idővel, hiszen ív- és gázhegesztésből egyaránt versenyezni kell a fiataloknak. A két munkadarab elkészítése körülbelül öt órát vesz igénybe.

A hegesztő műhelyben minden palackon újak a mérőórák és a tömlők, újak a pisztolyok. Az egyik oldalon olyan asztalok sorakoznak, amelyeket erre az alkalomra készítettek, de a többi asztal is tisztán, átfestve várja a fiatalokat.

Itt is nagy az izgalom munka közben. Az egyik fiúnak lecsúszik a kesztyűje, s idegességében fogával próbálja visszahúzni. Van aki a gyújtószerkezet égeti pisztolyával, mások meg a fogóban, a kalapácsban tenének kárt, ha Szabó József felügyelő, a DELEP szakoktatója nem figyelmeztetné őket. Természetesen türel-

mesen inti a gyerekeket, hiszen tudja, hogy a hibák az idegesség rovására írhatók. Elmondja azt is, hogy az előbbieken kívül mire kell még vigyázni.

Hegesztés és lelkiismeret

— Fontos a keverőszárak helyes kiválasztása. Erre a hegesztendő anyag vastagságából is lehet következtetni. Nagyon lényeges az is, miként tartják a pisztolyt. A felsőkart mindig ki kell támasztani, máskülönben hamar elfárad, s akkor meg lehet nézni a varratot.

A terem sarkába lép, bekapcsolja a szellőzőt, majd folytatja:

— Legnagyobb hibának mégis azt tartom, hogy a fiatalok általában nem tudták pontosan beállítani a palackok nyomását és nem mindig jól választják ki a keverőszárakat. Ebből adódik a gyakran hallható durrgás is. Kicsi a nyomás, no meg közel tartják a pisztolyt a megolvadt fémhez, s a lyuk beszűkül. Amikor már nem tud kifújni a gáz, leveti a lerakódott réteget.

Végül mindenki leteszi munkadarabját a számára kijelölt helyen. Hosszan táncsozik a zsüri, milyen sorrendet állapítson meg. Figyelembe veszi a varratok szépségét, jószágát, az elkészítés idejét. Szépen dolgoztak a gyerekek, bár az idegesség nyoma látszik egy-egy darabon. A szakemberek úgy értékelik, hogy ez nem baj. Később a munkahelyükön nem kell kapkodniuk, nő a gyakorlatuk, s szebbek lesznek a varratok. Munkájuk értéke sokkal inkább a lelkiismeretüktől függ. A varratok röntgenvizsgálata ugyanis nagyon költséges, így legtöbbször csak a hegesztő tudja, milyen munkát végzett. Ha ügyes, becsületes, akkor jól.

Szirák József

A szovjet kohászat óriása

Még ebben az évben teljes kapacitással megkezdte a termelést a világ legnagyobb nagyolvasztója Krivoj-Rogban, amely évente 4 millió tonna nyersvasat ad. Sok tekintetben a krivoj-rogi nagyolvasztó építése és üzemeltetése kísérletnek is tekinthető — ennek kapcsán alakítják ki a később felépítendő még nagyobb kapacitású nagyolvasztók konstrukcióját.

Az Ukrajna déli részén működő kohászati objektumot 1974 végén állították üzembe. A rakodási és az ol-

vasztás egész folyamatát automatizálta ellenőrzés alatt. A nagy teljesítményű ventillátoroknak köszönhető, hogy a levegő a nagyolvasztó közelében is mindig tiszta.

A kohászati termelés koncentráltágának és kapacitásának színvonalát tekintve a szovjet ipar szilárdan tartja vezető helyét a világban. A tizedik ötéves tervidőszakban a nyersvastermelés közel 20 százalékkal nő, és 1980-ra eléri az évi 122 millió tonát. (APN—KS)

Az orosz szakos tanárok megyei tagozatának munkája

Mint annak idején a sajtó hírlál adta, 1975 novemberében megalakult az Orosz Nyelv- és Irodalomtanárok Nemzetközi Szövetsége (MAPRJAL) Magyarországi Szekciójának Csongrád megyei tagozata. Fő céljának a tagozat egyrészt az orosz nyelv- és irodalomoktatás színvonalának emelését, másrészt az orosz és szovjet kultúra értékeinek széles körű társadalmi kisugárzását tekinteti. Ennek érdekében a megyében működő orosz szakos pedagógusok és kutatók erőfeszítéseinek összehangolására, valamint a fenti célok elérésére hivatott állami és társadalmi szervek, intézmények munkájának koordinálására törekszik.

A közelmúltban a megyei tagozat elnöksége áttekintette a megalakulása óta végzett munkát, és megbeszélte az elkövetkező hónapok teendőit.

Az oktatás módszertani elősegítésére tervezett pedagógustársalgások a megye városaiiban megkezdődtek, ezeken tanáraink a legrátermettebb vezetők irányításával frissítik fel gyakorlati nyelvtudásukat. Vásárhelyen 3, Szentesen 2, a szegedi járásban, Makón, Csongrádon és Nagymágocsra 1-1 csoport működik. Szegeden — szovjet pedagógusok és tisztfelesek részvételével — a Bartók Béla Művelődési Központban folyik társalgás.

Az egyetemi és főiskolai orosz tanácsok munkatársainak bevonásával összeállítottuk a jövő tanév szakmai továbbképzésének tematikáját. Ennek keretében néhány fontos nyelvészeti és módszertani témát a szakma legjobb művelői első kézből adnak majd tovább a városokba és falvakba működő pedagógusoknak.

Kezdeményezésünkre ismét megkezdődik az orosz szakos tanárok egymás közötti tapasztalatcseréje. Ezt különösen indokoltá teszi az, hogy az utóbbi években sok, nyelvilag jól képzett fiatal oktató került az iskolákba, nekik viszont pedagógiai tapasztalatban van sok tanulóval-
tárolt idősebb kollégáiktól. A tagozat fontosnak tartja a munka rendszeressé tételét. Különösen nagy jelentőségű az a kezdeményezés, hogy a jelenleg még képesítés nélküli falusi nevelők számára is rendeznek ilyen bemutató tanítást.

Az orosz elvállalta a megye városaiiban levő Gorkij orosz nyelviskola 18 tanfolyamának szakmai felügyeletét. Az elkövetkező hetekben legtapasztaltabb tanáraink látják el ezt a fontos teendőt, amivel bizonyára tovább sikerül emelni a népszerűséget, ma már mintegy 250 főt ellátó nyelvtanfolyamok színvonalát.

Az orosz filológiai és metodikai kutatómunka elősegítésére kidolgozunk — mindenekelőtt az iskolai oktatók részére — egy olyan tematikát, melynek segítségével az eddigénél több pedagógust tudunk bekapcsolni a korszerű szaktárgyi kísérletezésbe, a módszertani megfigyelésbe.

Közreműködünk a felsőoktatásban dolgozó kollégáink kutatásainak egybehangolásában is. Ez év júniusában megyei ruszisztikai tudományos konferenciát rendezünk, amelyen az itt működő pedagógusok és felsőoktatási dolgozók számolnak be legfrissebb módszertani, nyelvészeti és irodalomtörténeti kutatásaikról.

Az orosz és szovjet irodalom népszerűsítésében — a TIT keretel között is, de főleg az iskolákban — jelentős munkát végez megyei tagságunk. Az elmúlt hónapokban megtartott irodalmi megemlékezések között a szakmai közvélemény is számon tartja a szegedi városi békéi-
zoftszárg által rendezett Luna-csarszki-centenáriumot, valamint a szovjet kultúra hete alkalmából a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán megrendezett orosz nyelvészeti és irodalomtörténeti tudományos felolvasó ülést. Tagozatunk mindkét kiemelt rendezvény szervezésében és

tartalmi lebonyolításában aktív részt vállalt. A közeljövőben ilyen tervből a Szaltikov-Scsedrin születése 150. évfordulójára áprilisban rendezendő tudományos emlékülést említhet meg, melyet — tagozatunk közreműködésével — a főiskola orosz tanszéke szervez meg a JATE és az ELTE munkatársainak részvételével.

A közeljövőben a Csongrád megyei Moziüzemi Vállalat — kezdeményezésünkre — a Szegeden tanuló orosz szakos hallgatók, a tagozatos osztályok tanulóit és a tanárok részére a legjobb klasszikus művekből készült szovjet filmek, valamint — a nyelvgyakorlás céljaira — nem szinkronizált filmek rendszeres bemutatását indítja el.

Végül az elvégzendő teendők között jelölte meg az alakuló ülés az orosz szakos pedagógusok MAPRJAL-tagozatának szervezését. Az elmúlt hónapok szervezési munkájának eredményeként jelenleg 252 tagot számlál a megyei tagozat. Ez jelentős szellemi kapacitás, melynek munkája megszabja a megye iskoláiban és felsőoktatásában folyó orosz nyelvoktatás és irodalomnépszerűsítés mindenkor színvonalát.

Az MSZBT-tagcsoporthoz ügyvezető elnöknek a minap lezajlott tapasztalatcseré-
értekezleten a megyei tagozatunk munkáját a magyar — szovjet barátsági munka szerves részeként értékelte. Munkánk megkezdésének zökkenőmentessége csakis, mint eddigi eredményeink, jórészt a megyei pártbizottság propaganda- és művelődési osztálya támogatásának köszönhető. Fontosnak tartjuk, hogy a helyi párt- és tanácsi szervek a most már helyi szinten meginduló munkánkhoz adjanak támogatást.

Dr. Fenyvesi István tanszékvezető főiskolai docens, a megyei tagozat elnöke

Családi események

Sári Máriának Rita Barbara, Farkas Annának és Lukács Máriának Gábor, Reigl Zoltánnak és Bene Magdolnának Imola Il-dikó, Polczner Lajosnak és Sel-ler Rozáliának András Péter, Szabó Istvánnak és Csizrok Er-
zsebetnek Beata, Csontos Ferencnek és Bunford Máriának Ró-
bert, Ba Pálnak és Csermák Má-
riának Mariann, Kocsó József-
nek és Tóth Evának Tibor, Fin-
csák Pálónak és Lakatos Veron-
ikának Veronika, Varga Zoltá-
nnak és Szalasi Zoltánnak és Kö-
szö Mária, Krisztina, Fodor Im-
rénének és Komocsin Irénnek Csaba, Tóth Sándornak és Acs
Istvánnak Sándor Gábor, Kriska
Béának és Nyilas Katalinnak
Agnes, Süli Lászlónak és Molnár
Erzsebetnek László, Békési Sándor
né és Sipka Evának Éva,
Wagner Andrásnak és Tasnádi
Jóannak Attila András, Ábra-
hám-Furcs Imrénének és Aradi
Zsuzsannának Imre, Nagy Fe-
rencnek és Kemény Evának Fe-
renc Tamás, Kanalas Istvánnak
és Rozsó Irénnek Munka Irén,
Laczi Istvánnak és Bontucz Ol-
gának Tamás, Török Jenőnek és
Gizellának Almos, Rajtik Tibor-
nak és Keresztény Editnek Noé-
mi, Martonos Istvánnak és
Szűcs Klárának Hajnalka, Né-
meth Pálnak és Sebők Editnek
Melinda, Németh Pálnak és Se-
bők Editnek Rita, Hajdú Imréné-
nek és Révész Erzsebetnek Judit,
Györgydeák Attilának és Szabó
Istvánnak László, dr. Kocsis-Sa-
vanya Gábornak és Redai Anikó-
nak Anikó Katalin, Juhász An-
táinak és Novák Henriettének
Krisztina Antal, Kállay Péternek
és Gyovikl Máriának Péter nevű
gyermekük született.

III. kerület

Szeged: Agoston Jánosnak és

Pósa Rozáliának Imre, Kürti Im-
rénének és Börcsök Rozáliának Ró-
bert Zoltán, Nagy Zoltán Pálnak
és Kálmán Terézának Beatrix
Andrea, Vass Lajosnak és Ka-
pás Rozáliának Erika, Csöke Jó-
zsefné és Molnár Annamária-
nak Zsolt József, Vágó György
Lajosnak és Tisóczki Ilonának
Ilona Gyöngyi, Kothencz Lajos-
nak és Horváth Máriának Edina,
Nyári Imre Istvánnak és Ördög
Teréz Ilonának Róbert István,
Szilasi Imrénének és Kónya Ilon-
ának Gabriella, Geri Péternek és
Ajal Rozának Róbert, Adam Is-
tvánnak és Gyuris Máriának Csaba,
Büttner Károly Mihálynak és
Sztás Máriának Zsuzsanna, Cser-
nus Sándor Istvánnak és Tóth
Annamáriának Andrea Eszter,
Farkas Imre Jánosnak és Mar-
ti Erika Máriának Gábor Imre,
Pajkó Andrásnak és Toldi Má-
riának Andrea Mária, Eszias Ist-
vánnak és Kovács Zsuzsannának
Zsolt Csaba, Fehér Józsefné és
Lados Ilona Erzsebetnek Zsu-
szanna, Husza Ferencnek és
Farkas Erzsebetnek David Fe-
renc, Börcz Antalnak és Makai
Klárának Zoltán, Szalai József
Györgynek és Tóth Ibolyának
Erika nevű gyermekük született.

HALALOZÁS

I. kerület
Szeged: Szentjóni Ákos, Vetró
József, Röhrich Józsefné
Ernst Anna, Szabó István, Tápai
Sándor, Zambó Géza, Szűcs Ká-
rolyné Barna Erzsebet, Magyar
Mária, Schneider Ernőné Vass
Julianna, Dalmádi Irénné Klón-
ka Ida, Körmendi Ferencné Val-
ka Ilona, Gergely János, Nagy La-
josné Tóth Mária, Mikula Ist-
vánné Szilencsik Mária, Kérdő
Kálmán, Csizrok Ferenc, Fekete
László, Csányi Istvánné Szilágyi
Julianna, Makai Józsefné Tóth
Erzsebet, Vajda Istvánné Márta
Rozália, Csányi Mihályné Leho-
tai Ilona, Korom Jánosné Varga
Rozália meghalt.

III. kerület
Szeged: Kóka István, Lehotai
István András, Molnár Imréné
Szabados-Tóth Mária Rozália,
Hajdú Jánosné Berta Julianna,
Hódi Istvánné Gábor Mária,
Dollinger Imre Győző, Kálmán
Lajosné Nagy Julianna, Torony-
kóy Béláné Csernik Mária, dr.
Szántó Gáborné Csányi Mária,
Molnár Gyula, Erős Józsefné
Farkas Ilona, Fenyőábrahám Hu-
góné Pozsai Zsófia, Aranyos Fe-
renc, Tisóczki Ferenc, Szabó Ja-
nos, Schwarz Lipótné Úveges
Rozália, Horváth Lajosné Lakato-
s Mária meghalt.